

[Boeck-Hansen.]

Penge til Arbejder, der slet ikke er specificeret?

Man ved i Virkeligheden slet ikke, hvad disse Penge skal gaa til. Jeg kan godt erindre, at den tidligere højtærede Socialminister oplyste, at de skulde gaa til nogle Klitveje, Plantageveje og lignende Veje, og det var nævnt, at saadanne Veje vilde koste ca. 60 000 Kr. pr. løbende Kilometer. Det er en ordentlig Pris, maa man sige; naar man ved, at virkelig gode, første Klasses Veje, Betonveje til og med, koster mellem 40 000 og 50 000 Kr. pr. løbende Kilometer, saa maa man nok sige, at det er noget fantastisk med Plantageveje til den Pris. Der var ogsaa Tale om Plantninger og Kystsikringer, men det forekommer mig alligevel at være lidt for summarisk. Det var dog rart, om man nu et halvt Aars Tid, eller hvor lang Tid det er, der er gaaet siden Forelæggelsen sidst, vidste lidt bedre, hvad man vilde bruge disse mange Penge til. Og nu Vejene! Det siges ogsaa, at der trænges stærkt til Udbedring og Nyanlæg af Kommuneveje. Ja, det er utvivlsomt rigtigt, men er det ikke lidt for summarisk at sige, at der er en hel Del Kommuner, der kan have Brug for at faa flere Veje, eller rettere: de har ikke Brug for, men de har Glæde af at faa flere Veje? Man sagde dengang, at der var ikke lavet noget Projekt. Nej, det var der naturligvis ikke dengang, men nu i Mellemtiden kunde man vel nok have sat sig lidt ind i Sagen, saa vi kunde have faaet en foreløbig Oversigt over, hvad man vil bruge denne mægtige Bevilling til.

Det glæder mig meget, at den højtærede Minister er villig til at forhandle om Lønsspørgsmaalet. Disse stakkets Mennesker, der nu i lang Tid har været arbejdsløse, maaske i Aar og Dag — nogle af dem har maaske aldrig været virkelige Arbejdere —, de er jo ikke tilnærmelsesvis saa trænet i Arbejdet som de Folk, der har arbejdet saa godt som hele Tiden. Derfor kan disse Mennesker heller ikke udrette saa meget Arbejde inden for det samme Tidsrum som de veltrænede Arbejdere, og derfor er jeg tilbøjelig til at tro, at det var rigtigere, om man gav dem lidt længere Arbejdstid, men lidt mindre pr. Tidsenhed, saaledes at de vel fik den foreslaaede Fortjeneste, men at dette Arbejde blev udstrakt over et lidt længere Tidsrum. En saadan Biting som at give Folk Arbejdstøj, naar de selv intet har, er naturligvis i og for sig rigtigt — man kan ikke have dem gaaende og arbejde uden Arbejdstøj —, men var det nu alligevel

ikke rigtigere, at de selv efterhaanden betalte Tøjet af deres Arbejds løn? Det vilde ellers let virke noget uretfærdigt overfor dem, der selv møder med Arbejdstøj.

Der er sikkert Grund til at tale, og tale indgaaende, om dette Lovforslag, der er Grund til at tale indgaaende om Arbejdstidens Længde, om Arbejdsdagens Antal og navnlig om Udgifterne, særlig Kommunnernes Udgifter. Med Hensyn til dette sidste Punkt ser vi endnu stadig med meget lidt Tillid paa den Refusionsordning, man tidligere har indført, og derfor ser vi meget mørkt paa, at man nu ogsaa kræver Ordningen overført paa dette Forhold. Vi mener, at denne Refusionsordning ikke virker saa retfærdigt, som den burde og skulde, og naar der er Tale om saa store Ekstraudgifter, vil vi være meget betænkelige ved at bringe den i Anvendelse med Hensyn til dem.

Men saa er der jo ogsaa det Spørgsmaal: De Kommuner, der er mest hærgede paa Grund af Arbejdsløshed og derfor i højeste Grad har Brug for dette Arbejde, har de overhovedet de Penge? Desværre har jeg en vis Erfaring for, at selv om man kan faa meget stort Tilskud fra Staten, kan saadanne Kommuner slet ikke gaa i Gang med Arbejdet, fordi de ikke har Raad dertil, ikke kan skaffe deres Del af Udgifterne. Men var det nu ikke det rigtigste og mest velovervejede, om man i hvert Tilfælde til at begynde med nøjedes med en beskednere Sum og saa ligefrem tog denne Sum paa Finansloven i Stedet for at optage et Laan, og saa, medens man anvendte disse Penge, fik Erfaring for, hvad det egentlig er, det foreslaaede Millionbeløb skulde bruges til, og at Rigsdagen fik Lejlighed til at se Resultaterne af dette Arbejde. Saa fik man ogsaa Lejlighed til nøjere at undersøge Arbejdsløshedstallet.

Det kan jo ikke nægtes, at det ser besynderligt ud, at Landbruget stadig mangler baade mandlig og kvindelig Arbejds kraft, og saa er der alligevel mange, mange, der gaar arbejdsløse. Saa siger man: Aarsagen er, at Landbrugerne ikke betaler større Lønninger, end de gør. Ja, men det er vel egentlig ikke Viljen, Landbrugerne mangler, det er vel nok mere Evnen, det er jo ganske simpelt, fordi de ikke faar mere for deres eget Arbejde, end de faar, eller rettere sagt ikke faar større Priser for deres Landbrugsprodukter, end de faar. Man skulde derfor stille sig mere forstaaende over for Landbrugerne, thi Byboerne er jo dog ikke ganske afvisende over for det Retfærdighedskrav, at Landbruget faar en saadan Pris